

Oğlun atasına verdiyi suallar

Ata: Oğlum, qonşumuz xəstələnib, mənimlə gedək, ona baş çəkək.

Oğul: Atacan, xəstə bir qonşunun ziyarət etməyin nəkimi faydası var?

Ata: Oğlum, Bu hər bir kəsin borcudur və bizi Uca Allaha yaxınlaşdıracaq bir ibadətdir. Muhəmməd peyğəmbər (sallallahu aleyhi və səlləm) onu insanlara aşılamişdır. Əbu Hureyradan (radiyallahu anhu) rəvayət olunan hədisdə Rasulullah (sallallahu aleyhi və səlləm) belə buyurur: “Müsəlmanın müsəlman üzərində haqqı beşdir: “Salamı qaytarmaq, xəstəni ziyarət etmək, dəfn mərasimində iştirak etmək (cənazənin arxasınca getmək), dəvəti qəbul etmək və asqıranda (yərhamukAllah-Allah sənə rəhm etsin) – deyərək xeyir-dua etmək.[1]

Oğul: Atacan, əgər xəstə qonşumuz kafir olmuş olsaydı, biz yenə də onu ziyarət edəcəkmiydik?

Ata: Əlbəttə, əgər onu ziyarət etməkdə məqsəd, onu İslam dininə dəvət etməklə, zülmətdən nura çıxarmaq olsaydı. Rasulullahın (sallallahu aleyhi və səlləm) Ənəsdən (radiyallahu anhu) rəvayət olunan bu hədisini diqqətlə dinlə: “ Yəhudi əsilli bir oğlan Allah elçisinə xidmətçilik edirdi. Günlərin bir günü o xəstələnir. Yəhudi oğlanı ziyarət etməyə gələn Peyğəmbər (sallallahu aleyhi və səlləm) onun yanında oturur və deyir: “İslam dinini qəbul et!” O yanındakı atasına tərəf boylanır. Atasına: “Əbu Qasimin dediyinə əməl et!” –deyir. Beləliklə də o müsəlman olur. Peyğəmbər: “Onu oddan (Cəhənnəmdən) xilas edən Allaha həmd olsun.”- deyərək evi tərk edir.[2]

Oğul: Atacan, bəs xəstəni ziyarət edərkən ona hansı dua edilir?

Ata: Oğlum, “Əzəmətli ərş sahibi olan Uca Allahdan sənə şəfa verməsini diləyirəm!”- deyərək xəstə üçün dua edirsən.

Oğul: Atacan, bu dua Allah elçisindən varid olmuşdurmu? Yoxsa özündən dedin?

Ata: Oğlum, bu dua Rasulullahdan (sallallahu aleyhi və səlləm) varid olmuşdur. İbn Abbas (radiyallahu anhu) rəvayət edir ki, Peyğəmbər (sallallahu aleyhi və səlləm) buyurdu: “ Hər kim əcəli yetişməmiş bir xəstəni ziyarət edərkən, onun yanında yeddi dəfə (“Əzəmətli ərş sahibi olan Uca Allahdan sənə şəfa verməsini diləyirəm!”) desə, Allahu təalə mütləq ona düçar olduğu həmin xəstəlikdən şəfa verər.”[3]

Ata qonşularından birinin can üstə olması xəbərini eşidir. Oğlunu da özü ilə götürərək onlara gəlir.

Xəstənin yaxınlarından biri artıq onları qabaqlayaraq özünü xəstəyə yetirmiş , ona "lə iləhə illəllah" kəliməsini tələq edirdi. Bir müddət sonra qonşu ruhunu öz Rəbbinə tapşırır. Həmin adam onun gözlərini bağlayaraq deyir:

- Həqiqətən Allaha aidik və ona da qayıdacağıq. Allahummə, mənim başıma gələn

bəlanın, müsibətin qarşılığın ver və mənə ondan daha xeyirlisini ehsan et!

Beləliklə, onlar meyidi yuyaraq, ona namaz qılmaq üçün məscidə, sonra da dəfnə yollanırlar.

Yolda ata oğlun ona tərəf baxdığını görür. Başa düşür ki, o, adəti üzrə yenə sual vermək istəyir. Ona deyir: Sənin gözlərindən nə istədiyini anladım, sən ölmüş qonşumuzun qohumunun gördüyü işlər barədə soruşmaq istəyirsən, elə deyilmi?

Oğul: Bəli- deyir.

Ata: Oğlum, təlqinə gəlincə onu deyim ki, Əbu Səid əl-Xudri (radiyAllahu anhu) Allah elçisinin (sallAllahu aleyhi və səlləm) "Ölülərinizə "lə iləhə illəllah" kəlməsini təlqin edin!" deməsini rəvayət etmişdir.[4]

Gözlərin örtülməsinə gəlincə isə Ummu Sələmənin buna dəlil olaraq aşağıdakıları deməsi rəvayət olunmuşdur:

- Rasulullah (sallAllahu aleyhi və səlləm) Əbu Sələmənin yanına gəldiyində onun gözləri bərəlməmişdi. O, Əbu Sələmənin gözlərini bağladı və dedi: "Ruh bədəni tərk edərkən gözlər onu izləyir".

Onun ailə üzvləri səs-küy etdilər. O isə bunları söylədi: "Özünüz üçün yalnız və yalnız xeyir-dua edin (bəd-dua etməyin). Həqiqətən mələklər sizin dediklərinizə amin deyir." Sonra isə buyurdu: "Allahummə, Əbu Sələmənin günahlarını bağışla, ona məğfirət elə, dərəcəsinə haqq yol göstərilmişlər arasında yüksəlt, nəslinə xeyir-bərəkət ver. Ey aləmlərin Rəbbi! Bizləri və onu bağışla, qəbrini onun üçün geniş və nurlu et!"[5]

"Həqiqətən Allaha aidik və Ona da qayıdacağıq." - deməsinə gəldikdə isə, Ummu Sələmə (radiyallahu anha) Peyğəmbərdən (sallAllahu aleyhi və səlləm) eşitdiklərini belə rəvayət edir:

-Elə bir insan yoxdur ki, müsibətə, bəlaya düçar olduğu zaman "Həqiqətən Allaha aidik və ona da qayıdacağıq. Allahummə, mənim başıma gələn bəlanın, müsibətin qarşılığın ver və mənə ondan daha xeyirlisini ehsan et!" -desin, Allah da (subhənəhu və təalə) onun başına gələn müsibətin qarşılığını verməsin və ona ondan daha xeyirlisini ehsan etməsin.

Ummu Sələmə (radiyAllahu anhu) sözüne davam edərək buyurur:

- Əbu Sələmə vəfat etdiyi zaman, Rasulullahın (sallAllahu aleyhi və səlləm) dediyi kimi etdim, Allah da mənə, ondan daha xeyirlisini- Rasulullahı (sallAllahu aleyhi və səlləm) ehsan etdi.[6]

Oğul: Atacan, biz (qadın) qonşumuzu, onun qızını və eləcə də anamı özümüzlə qəbiristanlığa apara bilərikmi?

Ata: Xeyr, olmaz! Möminlərin əmiri Əli ibn Əbu Talib (radiyAllahu anhu) rəvayət edir ki, Rasulullah (SallAllahu aleyhi və səlləm) dəfn mərasiminə gəldiyi zaman görür ki, bir qrup qadın cənazəni gözləyir. Peyğəmbər (sallAllahu aleyhi və səlləm) onlardan soruşur:

-Yuyacaqsınız?

Qadınlar: - Xeyr! -deyə cavab verirlər.

-Cənazəni qəbristanlığa götürəcəksiniz?

Qadınlar: - Xeyr! -deyə cavab verirlər.

-Onu dəfn edəcəksiniz?

Qadınlar: - Xeyr! -deyə cavab verirlər.

Peyğəmbər (sallallahu aleyhi və səlləm) buyurdu:

- Elə isə savaba, əcrə nail olmadan, (üzürlü) günahkar halda geri dönün.[7]

[1]- Buxari və Muslim

[2]- Buxari

[3]- Əbu Davud və Tirmizi

[4]- Muslim

[5]- Muslim

[6]- Muslim

[7]- İbn ul-Cəuzi hədisin yaxşı sənədli olduğunu söyləmişdir

[İmam Mənnəvi, 'Feyzul-Qadir' əsərindən.]

əz-Zubeyr